

Levykansaitetta

Kansitaiteesta

Tiedote **4.2.2020 10:52**

Onko kirjan kansikuvan ja sisällön suhteella merkitystä?

Huomenna keskiviikkona 5.2. Kulttuuritalo Virrassa on kirjaston järjestämä kulttuurikahvilatilaisuus klo 13.30. Ohjelmassa on kirjavinkkausta ja kansiraati, sekä musiikkiopiston oppilaskonsertti. Kansiraadissa arvostelemme kirjojen kansia ja keskustelemme kuvan ja sisällön suhteesta.

Monet sanovat, että kirjan kannella ei ole merkitystä. Ei ole kirjaa kansiin katsominen, moni kakku päältä kaunis. Onko kannella väliä? Kysyin asiaa Kimmo Heikkilältä, joka on graafinen suunnittelija.

"Minulle on. Visuaalisena suunnittelijana kiinnitän liikaakin huomiota kirjojen ulkoasuun."

Heikkilä ajattelee tilannetta, jossa valitsee kahden elämäkerta-tyyppisen kirjan väliltä.

"Toisessa kirjassa on tyylikäs kuva päähenkilöstä, hyvin valitut kirjasintyypit, tekstin ja kuvan asettelu on harmoninen. Graafisilla elementeillä luodaan mielenkiintoa sisältöä kohtaan. Toisen kirjan kansi näyttää kirjoittajan itsensä tai hänen serkkupoikansa Wordilla kyhäämältä. Kirjasintyyppejä on sen seitsemää sorttia, kuva on epäselvä ja pikselöitynyt. Kuva ja tekstit ovat erillään toisistaan, koska Wordissa niiden yhdistäminen ei vaan onnistu. Valitsen varmasti ensinmainitun vaihtoehdon."

Ammatistaan huolimatta Heikkiläkin menee sisältö edellä.

"Sisältö ratkaisee. Jos jälkimmäinen kirja on henkilöstä, joka minua kiinnostaa ja ensimmäinen on minulle täysin yhdentekevä, ei huono kansi torppaa lukemista. Hyvä graafinen suunnittelu antaa kuitenkin lupauksen myös sisällön laadukkuudesta."

Kirjoja enemmän Heikkilä on suunnitellut kansia äänilevyihin.

"Äänilevyissä kannet ovat tärkeämmässä roolissa kuin kirjoissa. Levynkannet luovat mielikuvan musiikista. Niiden suunnittelu on tasapainoilua omien mieltymysten, musiikkityylin joskus hyvinkin vakiintuiden visualisointitapojen ja tilaajan toiveiden välillä. Miellyttävänä levynkansien suunnittelu on silloin, kun voin hämmentää noita vakiintuneita tapoja. Myös tilaajan selkeä näkemys helpottaa suunnittelua."

Monesti kirjastossakävijä tietää etukäteen mitä on menossa hakemaan, silloin ei kannella ole väliä. Kannen merkitys korostuu esittely- ja palautushyllyissä, joista asiakkaat tekevät herätelainauksia.

"Vaikka kannella ei lainapäätökseen sinänsä ole vaikutusta, niin merkityksetön se ei ole. Huono on huono ja hyvä on hyvä", sanoo aktiivilainaja Tarja Nieminen Tampereelta.

Omakustanteisten kirjojen julkaiseminen on digiaikana helppoa, ja niiden kohdalla näkee kovin monenlaisia kansiratkaisuja. Harvoin tyylikkäitä. Ikävä sanoa, mutta aikuistenosaston kokoelmaa ylläpitävänä kirjastonhoitajana olen kyllästynyt niihin. Jokaisella hankintalistalla on kymmeniä, satoja omakustanteita, joiden ulkoasu on luotaantyyöntävä. Kuitenkin kaikkia niitä on vilkaistava, koska haluamme kokoelmiimme ainakin imatralaisten tekemät tai selkeästi Imatraan liittyvät omakustanteet. Olisin tyytyväinen, jos kaikki imatralaiset kirjailijat toimittaisivat kirjastoon omat julkaisunsa, muuten ne saattavat jäädä meiltä jopa hankkimatta.

Totta kai omakustanteissakin on poikkeuksia, parhaana esimerkkinä mieleeni tulee Hannu Narsakan upea tietokirja "Tulimyrsky Kollaalla : Rautjärven miehet talvisodassa". Se on yksi hienoimmista näkemistäni omakustanteista, niin kanneltaan kuin sisällöllisesti. Tekijä kertoi, että hän kustansi teoksen itse, koska kustantajat eivät suurten kustannusten takia suostuneet julkaisemaan kirjaa siinä muodossa kuin hän halusi. Myös imatralaisen Jukka Tavin aforismikokoelmassa "Sanat hallussa, maailma hukassa" on onnistuneen sisällön lisäksi tyylikäs ulkoasu.

Mikä on kansikuvan ja sisällön välisen suhteen merkitys? Sitä voi jokainen nyt miettiä, ja tulla huomenna keskustelemaan aiheesta kahvila Virtaan klo 13.30.

mika.kahkonen@imatra.fi

Puh: 020 617 6602

[Sanarkistin muut blogimerkinnät löytyvät täältä.](#)

